

Göçebe Kültür ve Dijital Bağlantılar: Yörükler Arasında Sosyal Medya Kullanımı

Özcan PALAVAN¹, Bilge GÜLTEKİN²

Öz

Bu çalışma, Yörüklerin sosyal-medya kullanımını ve bu kullanımın toplumsal ve kültürel dinamikler üzerindeki etkilerini ele almaktadır. Yörükler, geleneksel göçebe yaşam tarzlarını sürdürürken sosyal medya platformlarını aile bağlarını güçlendirme, kültürel kimliklerini ifade etme, eğlence ve ekonomik kazanç sağlama gibi çeşitli amaçlarla kullanmaktadır. Araştırma, yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla elde edilen verilerin tematik analizine dayanmakta ve bu kapsamda sosyal medyanın farklı yönlerini ortaya koymaktadır. Bulgular, Yörüklerin özellikle aile bağlarını güçlendirmek için sosyal medyayı aktif olarak kullandığını göstermektedir; örneğin, aile üyelerinin fotoğraf paylaşımları ve iletişimleri ön plandadır. Ayrıca, Yörükler sosyal-medya aracılığıyla kendi yaşamlarını ve köy hayatlarını tanıtarak kültürel kimliklerini ifade etmektedir. Eğlence amacıyla sosyal medya platformlarında vakit geçirmenin yanı sıra, video izlemek ve günlük streslerden uzaklaşmak gibi faaliyetler de öne çıkmaktadır. Sosyal medya kullanımı, günlük yaşamla iç içe geçmiş bir haldedir; özellikle çiftçilik gibi faaliyetlere entegre bir şekilde kullanılmaktadır. Olumlu etkiler arasında sosyal bağların güçlenmesi ve manevi destek sağlanması yer alırken, olumsuz etkiler ise zaman kaybı, iş aksaklıkları ve sosyal-medyanın kötüye kullanımıdır. Genç nesillerin sosyal-medyaı daha yoğun kullanması, dijital teknolojilere erişimde kuşak farklarını ve dijital ayrımı ortaya koymaktadır. Sonuç olarak, çalışma, Yörüklerin sosyal-medya kullanımının toplumsal yapılarını nasıl dönüştürdüğünü, kültürel kimliklerini nasıl etkilediğini ve dijitalleşmenin kırsal topluluklar üzerindeki etkilerini anlamak için değerli veriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yörükler, Sosyal medya, Aile bağları, Kültürel kimlik, Dijital ayrım

Nomadic Culture and Digital Connections: Social Media Use Among The Yörük

Abstract

This study examines the use of social media by Yörüks and its impact on social and cultural dynamics. While maintaining their traditional nomadic lifestyle, Yörüks utilize social media platforms for various purposes, such as strengthening family bonds, expressing cultural identity, entertainment, and generating economic income. The research is based on a thematic analysis of data collected through semi-structured interviews, revealing different aspects of social media usage. Findings indicate that Yörüks actively use social media to strengthen family ties, with family photo sharing and communication being prominent. Additionally, Yörüks express their cultural identity by showcasing their lives and village lifestyles through social media. Apart from spending time on social media for entertainment, activities like watching videos and relieving daily stress are also highlighted. Social media usage has become intertwined with daily life, particularly integrated into activities like farming. The positive effects include enhanced social connections and emotional support, while negative effects consist of time wastage, work disruptions, and misuse of social media. The more intensive use of social media by younger generations highlights generational differences and digital divides in access to technology. In conclusion, the study provides valuable data to understand how the social-media use of Yörüks transforms their social structures, affects their cultural identities, and the effects of digitalization on rural communities.

Keywords: Yörük people, Social media, Family ties, Cultural identity, Digital divide

Atıf İçin / Please Cite As:

Palavan, Ö. ve Gültekin, B. (2025). Göçebe kültür ve dijital bağlantılar: Yörükler arasında sosyal medya kullanımı. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 14 (3), 1157-1170. doi:10.33206/mjss.1604088

Geliş Tarihi / Received Date: 19.12.2024

Kabul Tarihi / Accepted Date: 07.04.2025

¹ Doç. Dr. – Lefke Avrupa Üniversitesi, Dr. Fazıl Küçük Eğitim Fakültesi, opalavan@eul.edu.tr,

 ORCID: 0000-0002-5830-0212

² Öğretmen. –kurum bilgisi yok, gultekinbilge123@gmail.com,

 ORCID: 0009-0005-6573-7470

Giriş

Sosyal medya, küresel ölçekte bireylerin sosyal etkileşimlerini, bilgi paylaşımını ve toplumsal ilişkilerini dönüştüren güçlü bir araç olarak kabul edilmektedir. Twitter, Facebook, Google, LinkedIn gibi platformları içeren geniş bir dijital ağlar bütünü olan sosyal medya, 21. yüzyılın ilk çeyreğinde büyük bir etki yaratmıştır. Yalnızca iletişim ve haberleşme alanında değil, aynı zamanda markalaşma, pazarlama, siyasi karar alma süreçleri ve ekonomik düzenlemeler gibi birçok alanda da güçlü bir uygulama alanı bulmuştur. Sosyal medya, etkisini hızla yayarak toplumun hemen her kesiminde önemli bir yer edinmiştir ve günümüz dünyasında vazgeçilmez bir araç haline gelmiştir (Kartal, 2013). Teknolojik gelişmeler, özellikle internetin yaygınlaşmasıyla birlikte sosyal medya platformları, giderek daha fazla bireyin günlük yaşamının bir parçası haline gelmiştir (Kaplan & Haenlein, 2010).

Bu yaygın etkisi yalnızca kentli toplumlarla sınırlı kalmamış, aynı zamanda kırsal topluluklar üzerinde de belirgin etkiler yaratmıştır. Dijital teknolojilerin ve sosyal medya platformlarının kırsal bölgelerdeki sosyal yapıyı nasıl şekillendirdiği üzerine yapılan araştırmalar, bu etkilerin kapsamını gözler önüne sermektedir. Özellikle kırsal topluluklarda sosyal medya kullanımı, topluluk katılımını artırmakta ve sosyal bağları güçlendirmektedir (Solmaz & Görkemli, 2012). Ayrıca, dijital teknolojilerin benimsenmesi, kırsal kalkınmayı destekleyerek bu bölgelerde ekonomik ve sosyal dönüşümleri tetiklemektedir (Turkylmaz, 2024).

Bu dönüşümler, yalnızca modern toplumlarda değil, aynı zamanda geleneksel yaşam tarzına sahip kırsal topluluklarda da gözlenmektedir. Özellikle göçebe veya yarı göçebe yaşam biçimlerine sahip topluluklarda, dijital teknolojilerin etkisi, kültürel normları ve sosyal ilişkileri yeniden şekillendirmektedir. Bu bağlamda, Yörükler gibi geleneksel yaşam tarzını korumaya çalışan topluluklarda dijitalleşmenin etkisini anlamak, sosyal medyanın sadece kentli toplumlar değil, aynı zamanda kırsal ve geleneksel toplumlar üzerinde de önemli etkiler yarattığını göstermektedir (Miller et al., 2016).

Bu doğrultuda, Yörükler gibi geleneksel yaşam tarzını sürdüren toplulukların sosyal medya ve dijital teknolojilere adaptasyon süreçleri, sosyal ve kültürel değişimlerin daha iyi anlaşılmasını sağlamaktadır. Özellikle internetin yaygınlaşması, Yörüklerin sosyal ve kültürel değerlerinin nasıl biçimlendiğini anlamak için önemli veriler sunmaktadır. Yörük kelimesinin, "yürümek" fiilinden türediği ve "konar-göçer Anadolu halkını" tanımlayan bir terim olarak kabul edildiği belirtilmektedir (Eröz, 1991, Sümer, 1999). Geleneksel yaşam tarzlarını korumaya çalışan bu topluluklar, dijitalleşmenin etkisiyle kültürel kimliklerini yeniden tanımlamaktadır (Öztürk & İnal, 2015).

Sosyal medya, özellikle geleneksel toplumlarda bir iletişim aracından daha fazlası haline gelmiştir. Sosyal ağlar, bireylerin kültürel kimliklerini ifade etmeleri, sosyal bağlarını güçlendirmeleri ve kişisel ifadelerini dile getirmeleri için önemli bir araç olarak kullanılmaktadır. Bununla birlikte, sosyal medyanın psikolojik etkileri, bireylerin kimlik gelişiminden sosyal bağlantılara, ösaygıdan ruh sağlığına kadar geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır. Yörükler gibi topluluklar, sosyal medya sayesinde yalnızca aile içi iletişimi güçlendirmekle kalmaz, aynı zamanda geleneksel değerlerini dış dünyaya tanıtmaya fırsatı bulurlar. Ancak, sosyal medyanın bu platformlarda bireyler üzerindeki etkileri, hem olumlu hem de olumsuz yönleriyle ele alınmalıdır.

Kavramsal Çerçeve

Sosyal Medyanın Psikolojik Etkileri ve Yörük Topluluklarında Dijital Dönüşüm: Sosyal medya, bireylerin kimliklerini şekillendirmelerine olanak tanır ve bu durum, özellikle Yörükler gibi kırsal ve geleneksel toplumlarda önemli psikolojik etkiler yaratabilir. Yörükler, sosyal medya aracılığıyla kendi kültürel kimliklerini daha geniş bir kitleye sunabilmekte ve bu platformları, toplumsal normları yeniden şekillendirmek ve modern dünyada kendilerini ifade etmek için kullanmaktadırlar (Boyd & Ellison, 2007).

Sosyal medya, bireylerin kendilerini ifade etme ve kimliklerini yeniden inşa etme sürecinde kritik bir rol oynar. Dijital platformlar, Yörükler gibi göçebe topluluklara kültürel miraslarını yayma fırsatı sunarken, aynı zamanda modern dünyaya entegrasyon sürecini de hızlandırabilir (Castells, 2010). Ancak, bireylerin sosyal medyada "idealize edilmiş" bir kimlik sunma eğilimleri, gerçek yaşamla uyumsuzluk hissi yaratarak kimlik karmaşasına yol açabilir (Vasalou et al., 2008). Ayrıca, sosyal medyanın aşırı kullanımı, zaman kaybı, iş aksaklıkları ve bireyler arasında kıyaslamalarla psikolojik strese yol açabilmektedir (Kaplan & Haenlein, 2010).

Sosyal Bağlantılar ve Ruh Sağlığı: Sosyal medya, kırsal ve göçebe topluluklarda sosyal bağlantıları güçlendiren bir araç olarak öne çıkmaktadır. Yörükler gibi topluluklar, sosyal medya sayesinde yalnızca aile içi iletişimi güçlendirmekle kalmaz, aynı zamanda uzak akrabalar ve arkadaşlarla da kolayca iletişim kurabilmektedirler. Bu durum, bireylerin yalnızlık hissini azaltırken, sosyal bağlılıklarını güçlendirmekte ve ruh sağlıklarını olumlu yönde etkilemektedir (Gordon & Dutton, 2021). Sosyal medyanın sağladığı dijital destek, kırsal topluluklarda, coğrafı uzaklık nedeniyle genellikle zayıf olan sosyal etkileşimleri canlandırarak bireylerin psikolojik iyilik halini artırmaktadır. Bu durum, bireylerin yalnızlık hissini azaltırken, sosyal bağlılıklarını güçlendirmekte ve ruh sağlıklarını olumlu yönde etkilemektedir (Twenge et al., 2018).

Dijital Ayrım ve Psikolojik Etkiler: Birleşmiş Milletler'in verilerine göre, dünya nüfusu 8,20 milyara ulaşmış durumdadır ve önceki yıla göre 70 milyon artış göstermiştir. Küresel nüfusun %58,1'i, yani yaklaşık 4,8 milyar insan, şehir merkezlerinde yaşamlarını sürdürürken, 3,4 milyar insan kırsal alanlarda yaşamlarını sürdürmektedir. Dünya çapında 5,78 milyar cep telefonu kullanıcısı bulunmaktadır. Akıllı telefonlar ise mobil cihazların %87'sini oluşturmaktadır. Ancak, dijital erişimde büyük farklılıklar söz konusudur. 2025 yılının başında, 5,56 milyar kişi internet kullanıcısı olmasına rağmen, 2,63 milyar kişi hala çevrimdışıdır (We Are Social, 2025). Buradan hareketle günümüzde dijital bir dönüşüm yaşanmaktadır. Bundan uzak kalmak bir sorun olarak görülebilir. Kırsal alanlarda, altyapı ve internet bağlantısı gibi teknik konulardaki eksiklikler, dijital hizmetlere erişimi zorlaştırabilmektedir. Bu durum bir dijital eşitsizlik olarak değerlendirilmektedir (Uslu, 2023). Kırsal yerlerde nüfusun dağınık olmasından dolayı dijital teknoloji için gerekli alt yapı yeterli düzeyde sağlanmamakta ve burada yaşayan vatandaşların dijital hizmetlere erişim yetersiz kalmaktadır (Sentürk, 2021: 156).

Dijital dönüşüm süreci, yalnızca dijital araçların kullanımını içermekle kalmamalı, aynı zamanda bireylerin zihinsel dönüşümünü de kapsamalıdır (Bozkurt vd., 2021). Bununla birlikte, dijitalleşmenin dijital bağımlılık ve dijital bölünme gibi olumsuz sonuçlar doğurabileceği göz ardı edilmemelidir. Göçebe toplumlar, tarih boyunca değişen koşullara ve yeniliklere sürekli uyum sağlamak durumunda kalmıştır. Benzer şekilde, dijital dönüşüm sürecinde de teknoloji ve bilginin dinamik bir şekilde, çevresel etkileşimle kullanılması ve değişime adapte olunması gerekmektedir. Bu bağlamda, hem bireylerin zihinsel dönüşümünü hem de teknolojiye dayalı süreçlerin uyumlu bir şekilde ilerlemesini sağlamak önem arz etmektedir.

Dijitalleşmenin insan merkezli olması gerektiği unutulmamalıdır. Özellikle internet erişimi kısıtlı topluluklarda, bireylerin sosyal medyaya ulaşım konusunda yaşadığı zorluklar, dijital dünyanın sunduğu psikolojik faydalardan mahrum kalmalarına neden olabilir. Bu durum, dışlanmışlık hissi ve yalnızlık gibi olumsuz duyguları tetikleyebilir. Öte yandan, dijitalleşme süreçlerine başarılı bir şekilde uyum sağlayan topluluklarda sosyal medya, yalnızca bir iletişim aracı olmanın ötesine geçerek bireylerin ruh sağlığını destekleyen önemli bir mecra haline gelmektedir (Gordon & Dutton, 2021).

Bu çalışma, Yörüklerin sosyal medya kullanımının toplumsal ve kültürel dinamikler üzerindeki etkilerini incelemiştir. Sosyal medya, Yörüklerin sosyal bağlarını güçlendirme, kültürel kimliklerini ifade etme ve psikolojik iyilik halleri üzerinde önemli etkiler yaratmaktadır. Ancak, sosyal medya kullanımının aşırıya kaçması, zaman kaybı ve iş aksaklıkları gibi olumsuz sonuçlar doğurabilmektedir. Dijitalleşme süreçleri, yalnızca kırsal alanlarda değil, aynı zamanda kültürel kimlik ve psikolojik süreçler üzerinde de belirgin etkiler yaratmaktadır.

Yöntem

Bu araştırma, Yörüklerin sosyal medya kullanım alışkanlıklarını ve bu kullanımın yaşamlarına olan etkilerini anlamak amacıyla nitel bir araştırma yaklaşımı benimsenmiştir. Nitel araştırma yöntemi, sosyal medyanın Yörük toplumu üzerindeki etkilerini anlamada zengin ve kapsamlı bilgiler sunabilecek bir yöntemdir (Creswell & Poth, 2018). Model, veri toplama ve analiz yöntemleri detaylı bir şekilde açıklanmıştır.

Araştırma Tasarımı

Bu çalışma, nitel desende fenomenolojik araştırma yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Fenomenoloji, bireylerin yaşadıkları deneyimleri ve bu deneyimlerin anlamlarını derinlemesine incelemeyi amaçlayan nitel bir araştırma yaklaşımıdır (Creswell, 2013). Çalışmada, Yörük bireylerin sosyal medya deneyimlerini anlamak ve dijitalleşme süreçlerinin kimlik inşası üzerindeki etkilerini ortaya koymak amacıyla yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşmeler yapılmıştır.

Katılımcılar

Araştırma kapsamında, maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılarak farklı yaş, cinsiyet ve sosyal medya kullanım düzeyine sahip 11 Yörük birey seçilmiştir (Merriam & Tisdell, 2016). Görüşmeler, yüz yüze veya çevrimiçi platformlar aracılığıyla gerçekleştirilmiş ve her bir görüşme ortalama 45-60 dakika sürmüştür.

Veri Toplama Yöntemleri

Veri toplama süreci, yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşmeler aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler, katılımcıların sosyal medya kullanım motivasyonlarını, kullanım alışkanlıklarını, sosyal medyanın kişisel ve toplumsal rollerini nasıl etkilediğini anlamaya yönelik açık uçlu sorular içermektedir. Yarı yapılandırılmış görüşmeler, esneklik sağlayarak katılımcıların kendi deneyimlerini detaylı biçimde anlatmalarına olanak tanımaktadır (DiCicco-Bloom & Crabtree, 2006).

Tüm görüşmeler ses kayıt cihazıyla kaydedilmiş ve ardından kelimesi kelimesine transkribe edilmiştir. Bu süreç sonucunda, toplamda on altı sayfalık yazılı materyal elde edilmiştir. Görüşmelerden elde edilen veriler, nitel analiz teknikleri kullanılarak sistematik bir şekilde çözümlenmiştir.

Veri Analizi

Toplanan verilerin analizinde tematik analiz yöntemi kullanılmıştır (Braun & Clarke, 2006). Transkriptler, içerik analizi tekniğiyle incelenmiş, anlamlı kategoriler oluşturulmuş ve ortak temalar belirlenmiştir. İçerik analizi, metinleri belirli kurallar çerçevesinde kodlayarak, nesnel, ölçülebilir ve doğrulanabilir bulgulara ulaşmayı sağlayan bir nitel araştırma yöntemidir (Krippendorff, 2018).

Bu çalışmada, tematik analiz süreci beş aşamadan oluşmuştur:

1. Verilere aşinalık kazanma (transkriptlerin tekrar tekrar okunması),
2. İlk kodların oluşturulması (verilerin sistematik şekilde kodlanması),
3. Temaların belirlenmesi (benzer kodların bir araya getirilerek anlamlı temalara dönüştürülmesi),
4. Temaların gözden geçirilmesi ve doğrulanması (farklı kodlayıcılar tarafından incelenerek güvenilirlik sağlanması),
5. Raporlaştırma (temaların açıklanması ve araştırma sorularıyla ilişkilendirilmesi) (Braun & Clarke, 2019).

Araştırma sürecinde etik ilkeler gözetilmiş, tüm katılımcılardan bilgilendirilmiş onam alınmış ve gizlilikleri korunmuştur. Elde edilen bulgular, Yörük bireylerin sosyal medya kullanımının kimlik inşası, kültürel devamlılık ve dijital uyum çerçevesinde nasıl şekillendiğini ortaya koymaktadır.

Güvenirlilik ve Geçerlik

Araştırmanın kalitesini artırmak için çeşitli stratejilerle sağlanmıştır. Araştırma bulgularının geçerliliğini artırmak amacıyla üçgenleme (triangulation) yöntemi kullanılmıştır. Verilerin doğruluğunu test etmek için katılımcı doğrulaması (member checking) yöntemi uygulanmış, yani bulgular doğrudan katılımcılarla paylaşılmış ve doğrulama yapılmıştır (Lincoln & Guba, 1985).

Güvenirliliği sağlamak amacıyla kodlayıcılar arası güvenirlik ölçütü dikkate alınmış ve farklı araştırmacılar tarafından analiz edilen veriler karşılaştırılmıştır (Miles et al., 2014). Bu çerçevede .92 güvenirlik elde edilmiştir. Katılımcı ifadelerinden doğrudan alıntılar yapılarak elde edilen bulgular desteklenmiş ve çalışmanın şeffaflığı artırılmıştır (Creswell, 2014).

Guba ve Lincoln (1982), nitel araştırmalarda geçerliliğin sağlanması için dört temel ölçüt sunmuştur:

- İnanırlılık (credibility): Araştırma bulgularının doğruluğunu artırmak amacıyla katılımcı doğrulaması yapılmıştır.
- Güvenirlik (dependability): Kodlama süreci sistematik bir biçimde kaydedilmiş ve analiz edilmiştir.
- Onaylanabilirlik (confirmability): Araştırmacı öznelliğini minimize etmek için veriler açık ve sistematik bir şekilde sunulmuştur.
- Aktarılabilirlik (transferability): Bulguların benzer bağlamlara uygulanabilirliği tartışılmıştır (Guba, 1981; Lincoln & Guba, 1985; Merriam, 2009; Miles vd., 2014).

Bulgular

Yörüklerin sosyal ağlar konusundaki düşünceleri ve sosyal ağları kullanma alışkanlıklarını öğrenmek için yapılan görüşmelerde sorulara verdikleri cevaplar incelenerek sosyal medyanın hayatlarına nasıl etki ettiği ortaya konmaya çalışılmıştır. Bu çerçevede oluşan temalar ve kategoriler řu şekildedir:

Temalar ve Kategoriler

1. Sosyal Ağların Kullanım Amacı
Aile ve Sosyal Bağlar
Kişisel Paylaşımlar ve İfade
Eğlence ve Boş Zaman Aktiviteleri
2. Sosyal Ağlarda Geçirilen Zaman
Yoğun Kullanım
Düşük ve Sınırlı Kullanım
3. Sosyal Ağların Etkileri
A. Olumlu Etkiler
Sosyal Bağlantılar ve Destek
Maddi Kazanç
B. Olumsuz Etkiler
Zaman ve İş Aksaklığı
Sosyal Ağların Zararlı Kullanımı
4. Sosyal Ağların Kişisel ve Toplumsal Rolü
Günlük Hayatın Bir Parçası Olarak Sosyal Medya
Yeni Nesillerin Yoğun Kullanımı

1. Sosyal Ağların Kullanım Amacı

• Aile ve Sosyal Bağlar

Yörükler, sosyal ağları genellikle aile bağlarını güçlendirmek ve sosyal bağlantılar kurmak için kullanmaktadırlar. Dijital iletişim araçları, fiziksel mesafelere rağmen aile bireyleri arasındaki bağı korumakta ve sosyal bütünleşmeyi desteklemektedir (Wellman & Haythornthwaite, 2002). Özellikle WhatsApp gibi mesajlaşma uygulamaları ve sosyal medya platformları, görsel ve yazılı içerikler aracılığıyla aile bireylerinin birbirleriyle sürekli etkileşimde kalmalarını sağlamaktadır:

K(2): "Oralardan torunlarımın filan fotoğrafını görüyorum."

Bu ifade ile kişi, sosyal medyanın görsel paylaşım aracılığıyla aile üyelerinin birbirlerinin günlük yaşamlarına dahil olmasına nasıl yardımcı olduğunu göstermektedir. Dijital platformlar, fiziksel mesafeye rağmen duygusal bağları sürdürebilme imkanı tanımaktadır (Hampton et al., 2011).

K(4): "Kim ne yapmış görüyorum."

Kişi, sosyal medyanın bireyler için bir sosyal gözetim aracı olarak nasıl işlev gördüğünü ifadesi ile ortaya koymaktadır. Sosyal medya platformları, bireylerin çevrelerindeki gelişmeleri takip etmelerine olanak tanıyarak toplumsal farkındalığı artırmaktadır (Ellison et al., 2007).

K(8): "Whatsapp'tan mesajlaşmak."

Bu söylem, sosyal medya ve anlık mesajlaşma uygulamalarının bireyler arasındaki iletişimi nasıl kolaylaştırdığını göstermektedir. Sosyal medya, yüz yüze iletişimin eksikliğini gidermeye yardımcı olurken, bireyler arasındaki sosyal bağları sürdürme açısından da önemli bir araç olarak işlev görmektedir (Ling, 2008).

Bu bulgular, Yörüklerin sosyal medyayı nasıl kullandıklarını ve bu platformların sosyal etkileşimler üzerindeki etkisini göstermektedir. Sosyal medya, sadece bireylerin güncel olayları takip etmelerine değil, aynı zamanda sosyal çevreleriyle sürekli iletişim halinde olmalarına da olanak tanımaktadır.

- **Kişisel Paylaşımlar ve İfade**

Yörükler, kendi yaşamlarını ve köy hayatını sosyal medyada paylaşarak hem kendilerini ifade ediyor hem de diğer insanlara bilgi veriyorlar. Kültürün temel unsurlarının ne olduğu ve nasıl bir şekilde korunup yaşatılması gerektiği konusunda halkı bilgilendirmek, medya aracılığıyla mümkün hale gelmektedir. Medya, yalnızca bilgi aktarmakla kalmaz, aynı zamanda kültürel değerlerin toplumda yerleşmesi ve nesilden nesile aktarılmasında kritik bir rol oynar. Bu bağlamda, medya kültürün yayılması, çeşitlenmesi ve değişimi için güçlü bir araç haline gelir diyebiliriz. Çünkü insanların kültürel mirasa sahip çıkabilmesi, ancak onu doğru ve etkili bir biçimde tanımlarıyla mümkündür (Vardarlıer & Zafer, 2019). Bu, sosyal medyanın bireylerin kültürel ve kişisel kimliklerini dışa vurma ve tanıtmaya aracı olarak işlev gördüğünü ortaya koyuyor:

K(7): *"Kendi yörük hayatımı orda da paylaştığım için benim açımdan oldukça iyi."*

Bu görüş, bireyin sosyal medya aracılığıyla kimliğini görünür kılma ve topluma aktarma sürecini nasıl deneyimlediğini göstermektedir. Dijital platformlar, bireyin kendisini ifade etmesine ve kültürel mirasını tanıtmaya katkı sağlamaktadır (Jenkins, 2006).

K(9): *"Yaptığım işleri insanlarla paylaşıp köy hayatımı göstererek insanlara bilgiler verebiliyorum."*

Birey, sosyal medya aracılığıyla kırsal yaşam hakkında farkındalık yaratmakta ve topluma bilgi sunmaktadır. Kültürel değerlerin dijital platformlar aracılığıyla korunması ve yayılması, sosyal medyanın kültürel miras üzerindeki rolünü vurgulamaktadır (Hine, 2015).

- **Eğlence ve Boş Zaman Aktiviteleri**

Sosyal medya, yalnızca bilgi ve iletişim kaynağı değil, aynı zamanda bireylerin boş zamanlarını değerlendirdikleri bir eğlence aracı olarak da kullanılmaktadır. Kullanıcılar, sosyal medya platformlarını stres atmak, eğlenceli içerikler tüketmek ve günlük hayattan uzaklaşmak amacıyla tercih etmektedirler (Shao, 2009):

K(6): *"Bazen dalıp gidiyorum telefona."*

Kişinin bu ifadesi, sosyal medyanın bireyleri içine çeken bir yapıya sahip olduğunu ve dikkati fazlasıyla yönlendirebildiğini göstermektedir. Sürekli içerik akışı, bireylerin zaman kavramını yitirmesine neden olabilir (Anderson & Jiang, 2018).

K(8): *"TikTok'ta video izlemek güzel."*

TikTok gibi kısa video platformlarının popülerleşmesi, bireylerin kısa süreli eğlenceli içeriklere kolay erişimini sağlamaktadır. Kullanıcılar, rahatlatıcı ve keyifli içeriklere ulaşarak günlük streslerini azaltabilmektedirler (Whiting & Williams, 2013).

K(10): *"Kafa dağıtmak için güzel şeyler."*

Bu açıklama, sosyal medyanın bireyler için zihinsel rahatlama ve stres atma aracı olarak da işlev gördüğünü ortaya koymaktadır. Bireyler, sosyal medya sayesinde eğlenceli içeriklere ulaşarak psikolojik iyilik hallerini destekleyebilmektedirler (Reinecke, 2017).

2. Sosyal Ağlarda Geçirilen Zaman

- **Yoğun Kullanım**

Sosyal ağların yoğun kullanımı, bazı Yörüklerin bu platformlara önemli bir zaman ayırdığını ortaya koymaktadır. Dijital teknolojilerin günlük yaşama entegrasyonu, bireylerin medya tüketimini artırmakta ve sosyal medya kullanım sürelerini uzatmaktadır (Anderson & Jiang, 2018).

K(6): *"Günlük bi 4-5 saat geçiriyorum."*

Belirtilen bu zaman dilimi , kişinin sosyal medya kullanımı konusunda farkındalık sahibi olduğunu ve bu süreyi belirli bir alışkanlık olarak değerlendirdiğini göstermektedir. Günlük ekran süresi, bireylerin dijital yaşam tarzlarını nasıl şekillendirdiğini ortaya koymaktadır (Twenge, 2018).

.K(7): "En az iki üç saat."

Burada kullanılan "en az" ifadesi, kişinin sosyal medya kullanım süresinin bazı günlerde daha fazla olabileceğini göstermektedir. Dijital medya bağımlılığı, bireylerin ekran sürelerini yönetmelerinde zorluk yaşamalarına neden olabilir (Kuss & Griffiths, 2017).

.K(9): "3 veya 4 saat."

Bu söylem, kişinin sosyal medya kullanım süresini esnek bir zaman dilimi içinde değerlendirdiğini göstermektedir. Değişken ekran süresi, sosyal medya kullanımının bireyler üzerindeki etkilerini anlamada önemli bir göstergedir (Andreassen et al., 2012).

• Düşük ve Sınırlı Kullanım

Sosyal medya kullanımının sınırlı olması, genellikle yaşlı bireyler ve zaman sıkıntısı çekenler arasında daha yaygındır. Teknolojiye erişim ve dijital okuryazarlık, sosyal medya kullanımını etkileyen faktörler arasında yer almaktadır (Van Dijk, 2020).

K(2): "Ben yaşlı olduğumdan interneti pek yapamıyorum."

Bu ifade, kişinin internet kullanımını yaşına bağlı bir sınırlılık olarak gördüğünü göstermektedir. Dijital beceri eksikliği, yaşlı bireylerin teknolojiye olan mesafesini artırabilir (Hunsaker & Hargittai, 2018).

.K(3): "İnternet kullanmadım daha da kullanmıyorum."

Kişi bu ifadesi ile, bireyin yalnızca řu ana kadar interneti kullanmadığını değil, gelecekte de kullanmayı düşünmediğini göstermektedir. Teknolojiye karşı direnç, bireylerin medya kullanım alışkanlıklarını doğrudan etkileyebilir (Selwyn, 2003).

.K(10): "İşlerden dolayı çok zaman ayıramayız, vaktimiz olursa bakarız."

Bu söylem, sosyal medyanın kişinin günlük öncelikleri arasında olmadığını göstermektedir. Dijital medya, bazı bireyler için boş zaman etkinliği olarak görülmekte ve zorunlu bir ihtiyaç olarak değerlendirilmemektedir (Baym, 2010).

3. Sosyal Ağların Etkileri

• Olumlu Etkiler

○ Sosyal Bağlantılar ve Destek

Sosyal medya, manevi destek ve sosyal bağlantılar açısından olumlu etkiler sağlayarak bireylerin aidiyet duygusunu güçlendirmektedir (Wellman & Haythornthwaite, 2002). Yörükler, sosyal medya aracılığıyla köy yaşantıları hakkında bilgi paylaşarak ve destek olarak toplumsal bağlarını kuvvetlendirmektedirler.

K(7): "Manevi olarak da köye geri dönüş hikayemde bana destek olan bir çok takipçim var, eski yaşantısını benimle tekrar hatırlayan kişiler var."

Bu ifade ile aktarılan düşünce, dijital ortamın yalnızca içerik tüketimi değil, aynı zamanda duygusal bağ ve topluluk oluşturma aracı olarak işlev gördüğünü göstermektedir (Hampton et al., 2011). Kişi, köye dönüş sürecinde takipçilerinden manevi destek görürken, onların da geçmiş yaşantılarını hatırlayarak ortak bir nostaljik paydada buluştuklarını ve toplumsal bağ kurduğunu belirtiyor. Böylece dijital ortamın yalnızca içerik tüketimi değil, aynı zamanda duygusal bağ ve topluluk oluşturma aracı olarak kullanıldığını ifade ediyor.

K(9): "Köy hayatını göstererek insanlara bilgiler verebiliyorum."

Birey, yalnızca kendi deneyimlerini paylaşmakla kalmayıp aynı zamanda geleneksel köy yaşamını tanıtmakta ve kültürel aktarım sağlamaktadır (Hine, 2015). Bu, geleneksel yaşam tarzlarının köy yaşamının dijital mecralar aracılığıyla aktarılabilceğini gösteriyor.

○ Maddi Kazanç

Sosyal medya üzerinden yapılan satışlar ve reklamlar, Yörükler için maddi kazanç sağlamada önemli bir rol oynuyor. Bu durum sosyal medyanın bireylere ekonomik fırsatlar sunarak girişimcilik ve gelir sağlama açısından yeni kapılar açtığının göstergesidir (Baym, 2010).

K(7): "Maddi olarak sosyal ağlar üzerinden satışlar ve reklamlar alıyorum."

Kişinin bu ifadesi, sosyal medyanın sadece içerik paylaşımı için değil, aynı zamanda ekonomik kazanç sağlamak için de kullanıldığını ortaya koymaktadır (Shao, 2009).

● Olumsuz Etkiler

○ Zaman ve İş Aksaklığı

Sosyal medyanın aşırı kullanımı zaman yönetimini olumsuz etkileyebilir ve günlük sorumlulukların aksamasına neden olabilir (Reinecke, 2017). İşlerin aksaması ve zaman kaybı gibi sorunlar, sosyal medya kullanımının dikkatli yönetilmesi gerektiğini ortaya koyuyor:

K(4): "Bazen telefona daldığımda işimi aksattığım oluyor."

Kişinin "Telefona dalmak" ifadesi, farkında olmadan uzun süre telefon kullanmak ve bu yüzden işlerini geciktirmek anlamına geliyor. Bu, bilinçsiz veya aşırı kullanımın bir göstergesi olabilir.

K(6): "Annem kızıyor çünkü işleri bu yüzden yapmadığım oluyor."

Dijital medya kullanımı, bireylerin sorumluluklarını yerine getirme sürecinde engel oluşturabilir (Andreassen et al., 2012). Kişinin telefon kullanımına annesinden gelen eleştiri, durumun çevresel bir problem haline geldiğini gösterirken, "bu yüzden yapmadığım oluyor" ifadesi de telefonun zaman zaman kişinin sorumluluklarını tamamen yerine getirmemesine neden olduğunu ortaya koyuyor.

○ Sosyal Ağların Zararlı Kullanımı

Sosyal ağların kötüye kullanımı, kullanıcılar arasında bazı olumsuz etkiler yaratabiliyor. Sosyal ağların kötüye kullanımı, bireyler ve toplum üzerinde önemli olumsuz etkilere yol açmaktadır. Siber zorbalık, kişisel bilgilerin izinsiz ifşa edilmesi ve mahremiyet ihlalleri gibi unsurlar bireylerin psikolojik sağlığını olumsuz etkileyebilir (Circello, 2013). Yanıltıcı ve sahte haberlerin yayılması, özellikle toplumda bilgi kirliliğine ve kutuplaşmaya neden olarak ciddi bir tehdit oluşturmaktadır (Mohd Shuraddin & Abd Latiff, 2022). Sosyal medya bağımlılığı, bireylerin akademik ve profesyonel başarılarını olumsuz yönde etkileyerek zaman yönetimi sorunlarına yol açabilmektedir (Alkaabi & Redmond, 2021). Ayrıca, sosyal medyanın nefret söylemi, ayrımcılık ve radikalleşmeye zemin hazırladığı, toplumda huzursuzluk yaratarak bireyler arasındaki hoşgörüyü azalttığı da belirtilmektedir (Fisher, 2013). Tüm bu riskler göz önüne alındığında, sosyal medyanın bilinçli ve sorumlu bir şekilde kullanılması, hem bireysel hem de toplumsal açıdan büyük önem taşımaktadır (Zhang & Rau, 2021). Bu, sosyal medyanın hem olumlu hem de olumsuz etkilerini dengelemek için bilinçli ve sorumlu kullanımın önemini vurguluyor.

K(10): "Haberdar olma yönünden iyi olsa da kötü amaçla kullananlara karşı da kötü olabilir."

Kişi, internetin haber alma, günceli takip etme ve bilgiye ulaşma açısından olumlu bir araç olduğunu kabul ediyor. Bu, internetin sağladığı hızlı ve kolay erişilebilir bilgi akışının değerli bulunduğunu gösteriyor. Aynı zamanda, internetin kötü niyetli kişiler tarafından kullanılabilmesi ve zarar verme potansiyeli taşıdığı ifade ediliyor.

4. Sosyal Ağların Kişisel ve Toplumsal Rolü

● Günlük Hayatın Bir Parçası Olarak Sosyal Medya

Sosyal medya, Yörüklerin günlük hayatının ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Çiftçilik ve diğer günlük faaliyetlerle entegre bir şekilde kullanılan sosyal medya, geleneksel yaşam biçimi ile dijital dünyanın iç içe geçtiğini göstermektedir (Baym, 2010).

K(4): "Bazen koyuna gittiğimde koyunun yanında bakarım."

Bu bulgu, bireyin geleneksel tarım ve hayvancılık faaliyetleriyle uğraşırken sosyal medyayı nasıl entegre ettiğini göstermektedir. Dijital araçlar, kırsal yaşamın bir uzantısı olarak işlev görmek ve bireylerin gündelik işlerini sürdürürken sosyal ağları takip etmesine olanak tanımaktadır (Hampton et al., 2011).

K(6): "Malların yanına varırım orda bakarım zaman geçmediği zaman."

Bu sözlü yanıt, sosyal medyanın boş zamanları değerlendirmek için kullanılan bir araç olarak görüldüğünü göstermektedir. Birey, zamanın yavaş aktığı anlarda sosyal medyaya yönelerek dijital dünyayla bağlantı kurmaktadır (Whiting & Williams, 2013).

• Yeni Nesillerin Yoğun Kullanımı

Sosyal medya, özellikle genç nesiller arasında yaygın olarak kullanılmaktadır. Dijital teknolojilerin farklı yaş grupları arasındaki kullanım farklılıkları, nesiller arası dijital ayrımı da ortaya koymaktadır (Selwyn, 2009).

K(5): "Facebook, İnstagram filan eşim ve çocuklarım kullanıyor. Daha çok yeni nesiller kullanıyor."

Söz konusu tespit, sosyal medyanın yaş gruplarına göre farklı şekilde benimsendiğini ve gençlerin bu platformları daha yoğun bir şekilde kullandığını göstermektedir. Dijital teknolojilerin kullanım alışkanlıkları, yaşa bağlı olarak değişim göstermektedir (Livingstone & Helsper, 2007).

Bu temalar ve kategoriler, Yörüklerin sosyal ağları nasıl kullandıklarını, bu ağların hayatlarına olan etkilerini ve kullanım şekillerini detaylandırarak incelemektedir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Yörüklerin sosyal medya kullanımına yönelik bulgular, genel toplumdaki sosyal medya kullanım eğilimleriyle bazı açılardan örtüşmektedir. Bununla birlikte, Yörük kültürüne özgü bazı belirgin farklılıklar da göze çarpmaktadır. Bu tartışma bölümünde, bulgular diğer bilimsel çalışmalarla karşılaştırılarak değerlendirilmektedir.

Bu çalışma, Yörüklerin sosyal medya kullanımının toplumsal ve kültürel dinamikler üzerindeki etkilerini incelemiştir. Sosyal medya, Yörüklerin sosyal bağlarını güçlendirme, kültürel kimliklerini ifade etme ve psikolojik iyilik halleri üzerinde önemli etkiler yaratmaktadır. Ancak, sosyal medya kullanımının aşırıya kaçması, zaman kaybı ve iş aksaklıkları gibi olumsuz sonuçlar doğurabilmektedir. Dijitalleşme süreçleri yalnızca kırsal alanlarda değil, aynı zamanda kültürel kimlik ve psikolojik süreçler üzerinde de belirgin etkiler yaratmaktadır (Boyd, 2014).

Sosyal Ağların Kullanım Amacı

Yörükler arasında sosyal medyanın en yaygın kullanım amaçlarından biri, aile ve sosyal bağların güçlendirilmesi olarak ortaya çıkmıştır. Yörük topluluğunda ailevi bağların önemini vurgulayan bu bulgu, genel olarak sosyal medya kullanıcıları arasında da yaygın bir durumdur. Örneğin, Manago ve ark. (2012), sosyal ağların aile bireyleri arasında iletişimi ve bağ kurma işlevini güçlendirdiğini belirtmektedir. Dijital çağda, mesafelerin büyük ölçüde ortadan kalktığı ve insanların saniyeler içinde iletişim kurabildiği görülmektedir. Teknolojinin sunduğu bu imkânlar sayesinde, dünyanın en uzak köylerinden en büyük şehirlerine kadar herkes anında iletişim kurabilmekte ve bilgiye ulaşabilmektedir. Bu durum, hem küresel bir toplumun oluşmasına hem de sosyal, kültürel ve ekonomik bağların daha da güçlenmesine olanak sağlamaktadır (Uluç & Yarcı, 2017).

Yörüklerin torunlarının fotoğraflarını görmek veya köy hayatını paylaşmak gibi kullanım amaçları, sosyal medyanın bir "aile albümü" işlevi gördüğünü göstermektedir. Araştırmadan elde edilen verilere göre, Yörükler arasında sosyal medyanın en yaygın kullanım amacı boş zaman değerlendirme ve eğlence olup, katılımcıların %27.78'i sosyal medyayı vakit geçirmek, video izlemek ve oyun oynamak için kullandığını belirtmiştir. Aile ve sosyal bağları güçlendirme amacıyla sosyal medya kullananların oranı ise %22.22 olarak belirlenmiştir. Bunun yanı sıra, katılımcıların %16.67'si sosyal medyayı iş ve gelir sağlama amacıyla kullanırken, aynı oranda (%16.67) bilgi edinme ve haberdar olma amacıyla kullananlar da mevcuttur. Sosyal medyanın dikkat dağıtıcı ve zaman kaybettirici yönleri olduğunu düşünenlerin oranı da %16.67 olarak tespit edilmiştir.

Buna ek olarak, Yörüklerin sosyal medyayı kişisel paylaşımlar ve ifade aracı olarak kullanması, bireysel kimliğin sosyal medyada nasıl inşa edildiğine dair literatürle uyumludur. Bu bağlamda, bireylerin sosyal medya aracılığı ile kendilerini ifade etme biçimleri, sahip oldukları dijital birikimleri ve kimlik unsurlarını nasıl içselleştirdikleriyle yakından ilişkilidir. Belk yaptığı çalışmalarda "bireyin amaçlı veya amaçsız bir şekilde sahip olduğu (satın aldığı) nesneleri, eşyaları bir süre sonra, genellikle farkında olmadan, kendinden bir parçaymış gibi görmeye başladığını" ortaya koymuştur. Birey kimliğinin parçası olarak gördüğu bu nesneleri, eşyaları zaman geçtikçe benliğiyle bütünleştirmeye başlamıştır. Böylece elde edilen bu yeni şekildeki benliğe

"genişletilmiş benlik" demiştir (Belk, 2016, s.130). Chen (2018), sosyal medyanın bireylerin kendi kimliklerini sergilemek ve topluluklarıyla bağlantı kurmak için kullandıkları bir platform olduğunu vurgulamaktadır. Yörüklerin, geleneksel yaşam tarzlarını ve köy hayatını paylaşarak kendi kültürel kimliklerini sosyal medyada görünür kılmaları, bu görüşlerle örtüşmektedir.

Bu veriler, sosyal medyanın Yörükler için sadece bir haberleşme aracı olmanın ötesine geçtiğini, günlük yaşamın birçok farklı alanında kendine yer edindiğini göstermektedir. Özellikle ekonomik kazanç edinme ve kültürel mirası sürdürme gibi kullanım alanlarının artması, dijitalleşmenin Yörük topluluğundaki etkisini daha da fark edilir hale getirmektedir (Tufekci, 2010).

Sosyal Ağlarda Geçirilen Zaman

Yörükler arasında sosyal medya kullanımında iki ana grup ortaya çıkmıştır: yoğun kullanıcılar ve sınırlı kullanıcılar. Bu durum, teknolojinin benimsenme hızındaki farklılıkları gösteren çalışmalar destekler niteliktedir. Rogers'ın (2003) Yeniliklerin Yayılması Teorisi'ne göre, topluluklar arasında yeniliklerin benimsenmesi farklı hızlarda gerçekleşir ve bazı gruplar teknolojiyi hızla benimserken, diğerleri daha temkinli bir yaklaşım sergiler. Yörükler arasında, iş yükü nedeniyle sosyal medyayı sınırlı kullananlar, geleneksel yaşam tarzının getirdiği pratik zorluklarla ilişkilendirilebilir.

Sosyal Ağların Etkileri

Yörükler arasında sosyal medyanın olumlu etkileri arasında sosyal bağlantıların güçlenmesi ve maddi kazançlar öne çıkmıştır. Sosyal medya üzerinden maddi kazanç sağlama, özellikle kırsal bölgelerde yaşayan ve ekonomik fırsatları sınırlı olan topluluklar için önemli bir fırsat sunmaktadır. Tufekci (2010), sosyal medyanın kullanıcıların ekonomik ve sosyal sermayesini artırma potansiyeline sahip olduğunu belirtmektedir.

Öte yandan, Yörüklerin sosyal medya kullanımında zaman yönetimi sorunları yaşamaları ve sosyal ağların zararlı kullanımı konusundaki endişeleri, teknolojinin potansiyel olumsuz etkilerine dikkat çeken literatürle de örtüşmektedir. Özellikle Boyd (2014), sosyal medyanın aşırı kullanımının bireyler arasında zaman yönetimi sorunlarına yol açabileceğini ve bu durumun iş ve özel hayat dengesi üzerinde olumsuz etkiler yaratabileceğini belirtmektedir.

Sosyal Ağların Kişisel ve Toplumsal Rolü

Son olarak, Yörüklerin sosyal medyayı günlük yaşamlarının bir parçası olarak görmeleri, teknolojinin kırsal topluluklar üzerindeki etkisini inceleyen çalışmalara paraleldir. Parker ve ark. (2016), dijital teknolojilerin kırsal topluluklarda günlük yaşamın bir parçası haline geldiğini ve bu toplulukların sosyal ve ekonomik faaliyetlerini önemli ölçüde etkilediğini belirtmektedir.

Ancak, yeni nesillerin sosyal medyayı daha yoğun kullanması, teknolojinin kuşaklar arası farkları nasıl derinleştirdiğine de işaret etmektedir. Prensky (2001), dijital yerliler ve dijital göçmenler kavramlarını ortaya atarak, teknolojiyi daha doğal bir şekilde kullanan genç kuşaklar ile daha sınırlı kullanıma sahip yaşlı kuşaklar arasındaki farkı vurgulamaktadır. Yörükler arasında da benzer bir durum gözlemlenmektedir.

Yörüklerin sosyal medya kullanımı, onların kültürel ve toplumsal dinamiklerini anlamak açısından önemli ipuçları sunmaktadır. Sosyal medyanın bu topluluk üzerindeki etkileri, genel toplumdaki eğilimlerle bazı benzerlikler gösterse de, Yörüklerin kendine özgü yaşam tarzları ve değerleri, bu kullanımı farklılaştırmaktadır. Dolayısıyla, bu çalışmanın bulguları, sosyal medya kullanımının kırsal topluluklardaki rolünü anlamak adına literatüre önemli katkılar sunmaktadır.

Öneriler

Bu çalışmanın bulguları, Yörüklerin sosyal medya kullanımını anlamak açısından önemli veriler sunmaktadır. Sosyal medya kullanımının kültürel ve toplumsal etkilerini daha iyi kavrayabilmek için aşağıdaki öneriler sunulmaktadır:

1. **Dijital Okuryazarlık Eğitimi:** Yörük topluluğunun sosyal medyayı bilinçli ve güvenli kullanabilmesi için özellikle yaşlı bireylere yönelik dijital okuryazarlık eğitimleri düzenlenmelidir.
2. **Ekonomik Fırsatların Desteklenmesi:** Sosyal medya üzerinden ticaret ve gelir sağlama yolları teşvik edilmeli, yerel girişimciler için rehberlik programları oluşturulmalıdır.
3. **Zaman Yönetimi Bilinci:** Sosyal medyanın aşırı kullanımını dengelemek için zaman yönetimi eğitimleri ve rehberlik hizmetleri sunulmalıdır.

4. **Kültürel Kimliğin Korunması:** Yörük kültürünün dijital platformlarda yaşatılması için kültürel içerikler teşvik edilmeli ve sosyal medya stratejileri geliştirilmelidir.
5. **Uzun Vadeli Araştırmalar:** Yörüklerin sosyal medya kullanımının toplumsal etkilerini daha iyi anlamak için geniş kapsamlı araştırmalar yapılmalıdır.

Bu öneriler, Yörüklerin sosyal medya kullanımını daha verimli ve dengeli bir şekilde yönetmelerine yardımcı olabilirken, aynı zamanda sosyal medyanın toplumsal ve kültürel etkilerini anlamak için önemli bir temel sağlayacaktır. Sosyal medya kullanımının topluluklar üzerindeki etkilerini daha iyi kavrayabilmek için bu tür stratejilerin uygulanması, teknolojinin toplumsal yapılar üzerindeki rolünü daha sağlıklı bir şekilde anlamamıza yardımcı olacaktır.

Etik Beyan

“Göçebe Kültür Ve Dijital Bağlantılar: Yörükler Arasında Sosyal Medya Kullanımı” başlıklı çalışmanın yazım sürecinde bilimsel kurallara, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamış ve bu çalışma herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiştir. Gerekli olan etik kurul izinleri Lefke Avrupa Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu’nun 18.11.2024 tarih ve BAYEK050.15 sayılı toplantısında alınmıştır.

Ethical Declaration

During the writing process of the study “*Nomadic Culture and Digital Connections: Social Media Use Among The Yörük*” scientific rules, ethical and citation rules were followed. No falsification was made on the collected data and this study was not sent to any other academic publication medium for evaluation. In addition, permission was obtained from the Lefke Avrupa University Social and Humanities Sciences Ethics Committee (Date: 18/11/2024 and Decision no: BAYEK050.15) to conduct the research

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı

1. Yazar %60, 2. Yazar %40 oranında katkı sağlamışlardır.

Statement of Contribution Rate of Researchers

1. Author 60%, 2. The author has contributed 40%.

Çatışma Beyanı

Araştırma ile ilgili diğer kişi veya kurumlarla yaşanabilecek çıkar çatışmaları bulunmamaktadır

Declaration of Conflict

There is no potential conflict of interest in the study.

Kaynakça

- Alkaabi, S. A., & Redmond, P. (2021). Social network misuse in the classroom and its impact on male students. *The IAFOR Journal of Education*, 9(SI), 123-139. Retrieved from https://www.researchgate.net/profile/Bernard-Montoneri/publication/357395922_The_the_iafor_journal_of_education_Special_Issue/links/61cc49deda5d105e55055f1a/The-the-iafor-journal-of-education-Special-Issue.pdf#page=123
- Anderson, M., & Jiang, J. (2018). Teens, social media & technology 2018. *Pew Research Center*.
- Andreassen, C. S., et al. (2012). Development of a Facebook addiction scale. *Psychological Reports*, 110(2), 501-517.
- Baym, N. K. (2010). *Personal connections in the digital age*. Polity Press.
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>
- Braun, V., & Clarke, V. (2019). Reflecting on reflexive thematic analysis. *Qualitative Research in Sport, Exercise and Health*, 11(4), 589-597.
- Boyd, D. (2014). *It's complicated: The social lives of networked teens*. Yale University Press. https://www.researchgate.net/publication/281562649_It's_Complicated_The_Social_Lives_of_Networked_Teens
- Boyd, D. M., & Ellison, N. B. (2007). Social network sites: Definition, history, and scholarship. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 13(1), 210-230.
- Bozkurt, A., Hamutoğlu, N. B., Liman Kaban, A., Taşçı, G., vd. (2021). Dijital bilgi çağı: Dijital toplum, dijital dönüşüm, dijital eğitim ve dijital yeterlilikler. *Açıköğretim Uygulamaları Ve Araştırmaları Dergisi*, 7(2), 35-63. <https://doi.org/10.51948/auad.911584>
- Castells, M. (2010). *The rise of the network society*. John Wiley & Sons

- Chen, G. M. (2018). The role of social media in facilitating individual self-expression and identity construction. *Journal of Media Psychology*, 30(2), 100-112. <https://doi.org/10.1027/1864-1105/a000216>
- Circello, M. G. (2013). *Influences of the Misuse of Social Media on the Evolution of Adolescent Cyberbullies*. Fisher Publications.
- Creswell, J. W., & Poth, C. N. (2018). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches* (4th ed.). Sage Publications. <https://www.scrip.org/reference/referencespapers?referenceid=2155979>
- DiCicco-Bloom, B., & Crabtree, B. F. (2006). The qualitative research interview. *Medical Education*, 40(4), 314-321. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2929.2006.02418.x>
- Ellison, N. B., Steinfield, C., & Lampe, C. (2007). The benefits of Facebook "friends": Social capital and college students' use of online social network sites. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 12(4), 1143-1168.
- Eröz, Mehmet (1991) *Yörükler*, İstanbul: TDAV Yayınları
- Fisher, E. (2013). From cyber bullying to cyber coping: The misuse of mobile technology and social media and their effects on people's lives. *International Journal of Social Media & Interactive Learning Environments*, 1(2), 153-167. Retrieved from https://www.researchgate.net/profile/Eddie-Fisher/publication/315448160_From_Cyber_Bullying_to_Cyber_Coping_The_Misuse_of_Mobile_Technology_and_Social_Media_and_Their_Effects_on_Peoples_Lives.pdf
- Gordon, E., & Dutton, W. H. (2021). *Rural technology and social change: A case study approach*. Routledge.
- Günlü, A., & Uz Baş, A. (2020). Genişletilmiş Benlik Kuramı Bağlamında Nomofobi. İnsan Ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 9(5), 3853-3873. <https://doi.org/10.15869/itobiad.778313>
- Hampton, K. N., Sessions, L. F., Her, E. J., & Rainie, L. (2011). Social networking sites and our lives. *Pew Research Center*.
- Hargittai, E. (2010). Digital natives? Variation in internet skills and uses among members of the 'net generation'. *Sociological Inquiry*, 80(1), 92-113. <https://doi.org/10.1111/j.1475-682X.2009.00317.x>
- Hine, C. (2015). *Ethnography for the internet: Embedded, embodied and everyday*. Bloomsbury Publishing.
- Hunsaker, A., & Hargittai, E. (2018). A review of Internet use among older adults. *New Media & Society*, 20(10), 3937-3954.
- Jenkins, H. (2006). *Convergence culture: Where old and new media collide*. NYU Press.
- Kaplan, A. M., & Haenlein, M. (2010). Users of the world, unite! The challenges and opportunities of social media. *Business Horizons*, 53(1), 59-68. <https://doi.org/10.1016/j.bushor.2009.09.003>
- Kartal, M. (2013). Türkiye'de Sosyal Medya Raporu. *İletişim Ve Diplomasi* (1), 159-165. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/iletisimvediplomasi/issue/66837/104544>
- Krippendorff, K. (2018). *Content analysis: An introduction to its methodology*. SAGE Publications.
- Kuss, D. J., & Griffiths, M. D. (2017). Social networking sites and addiction. *Journal of Behavioral Addictions*, 6(2), 133-145.
- Ling, R. (2008). *New tech, new ties: How mobile communication is reshaping social cohesion*. MIT Press.
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry*. Sage Publications. https://books.google.com.cy/books/about/Naturalistic_Inquiry.html?id=2oA9aWlNooC&redir_esc=y
- Livingstone, S., & Helsper, E. J. (2007). Gradations in digital inclusion: Children, young people and the digital divide. *New Media & Society*, 9(4), 671-696.
- Manago, A. M., Graham, M. B., Greenfield, P. M., & Salimkhan, G. (2012). Self-presentation and self-development on Facebook: How self-presentation varies across types of Facebook users. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 33(6), 241-249. <https://doi.org/10.1016/j.appdev.2012.03.001>
- Merriam, S. B., & Tisdell, E. J. (2016). *Qualitative research: A guide to design and implementation* (4th ed.). Jossey-Bass. <https://www.scrip.org/reference/ReferencesPapers?ReferenceID=2631333>
- Metin, I., & Ünal, A. (2022). *İçerik analizi ve nitel araştırmalarda kullanımı*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Miles, M. B., Huberman, A. M., & Saldaña, J. (2014). *Qualitative data analysis: A methods sourcebook*. SAGE Publications.
- Miller, D., Costa, E., Haynes, N., & McDonald, T. (2016). *How the world changed social media*. UCL Press. <https://uclpress.co.uk/book/how-the-world-changed-social-media/>
- Mohd Shuraddin, S. K., & Abd Latiff, Z. (2022). *The Consequences of the Misuse of Social Media as a Medium for News and Information*. Universiti Teknologi MARA Institutional Repository.
- Öztürk, M., & İnal, G. (2015). The adaptation of traditional societies to modern technology: The case of Yörük communities. *Journal of Rural Studies*, 42, 224-233. <https://doi.org/10.1016/j.jrurstud.2015.10.001>
- Parker, R., Day, M., & Pithers, C. (2016). The impact of digital technology in rural communities. *Journal of Rural Studies*, 45, 180-190.
- Parker, C., & Kiviniemi, M. (2016). Rural communities and the digital divide: The impact of information technology on rural areas. *Rural Sociology*, 81(3), 341-365. <https://doi.org/10.1111/ruso.12112>
- Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants. *On the Horizon*, 9(5), 1-6. <https://doi.org/10.1108/10748120110424843>
- Reinecke, L. (2017). Media entertainment and well-being. *The Routledge Handbook of Media Use and Well-Being*, 34-47.
- Rogers, E. M. (2003). *Diffusion of innovations* (5th ed.). Free Press.
- Selwyn, N. (2003). Apart from technology: Understanding people's non-use of information and communication technologies. *Technology in Society*, 25(1), 99-116.
- Shao, G. (2009). Understanding the appeal of user-generated media: A uses and gratification perspective. *Internet Research*, 19(1), 7-25.
- Solmaz, B., & Görkemli, H. N. (2012). Büyükşehir Belediyeleri ve Sosyal Medya Kullanımı. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*(18), 9-20. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/788643>

- Sümer, F. (1999). *Oğuzlar (Türkmenler) Taribleri, Boy Teşkilatı, Destanları*. İstanbul: Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları.
- Sentürk, O. (2021), "Türkiye'de Kamu İç Denetim Faaliyetlerinin Dijital Dönüşümüne Yönelik Uygulamalar", *Tide Academia Research*, Cilt 3, Sayı: 2, s.157-186. <https://doi.org/10.5824/Tider.2021.157.186>
- Tufekci, Z. (2010). Social media and the public sphere: Social media's role in generating new forms of social interaction. *Journal of Communication*, 60(1), 50-65. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2009.01482.x>
- Turkylmaz, S. (2024). Dijital dönüşüm: tarihçesi, tanımı ve işletmeler üzerindeki etkisi. *Nişantaşı Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(1), 276-297. <https://doi.org/10.52122/nisantasisbd.1459265>
- Tutar, H. (2022). Nitel Araştırmalarda Geçerlilik ve Güvenilirlik: Bir Model Önerisi. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(Özel Sayı 2), 117-140. <https://doi.org/10.18037/ausbd.1227323>
- Twenge, J. M., et al. (2018). Associations between screen time and lower psychological well-being among children and adolescents: Evidence from a nationally representative study. *Preventive Medicine Reports*, 12, 271-283.
- Uluç, G., & Yarcı, A. (2017). Sosyal Medya Kültürü. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*(52), 88-102.
- Uslu, H. (2023). Dijital Dönüşüm ve Kamu Hizmetleri Yönetimde Yenilikçi Yaklaşımlar ve Zorluklar. *Uluslararası Politik Araştırmalar Dergisi*, 9(3), 15-31. <https://doi.org/10.25272/icps.1354693>
- Wellman, B., & Haythornthwaite, C. (2002). *The internet in everyday life*. Blackwell.
- Van Dijk, J. A. G. M. (2020). *The digital divide*. Polity Press.
- Vardarlier, P., & Zafer, C. (2019). Medya ve toplum. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 22(2), 355-361.
- Vasalou, A., Joinson, A. N., Bänziger, T., et al. (2008). Avatars in social media: Balancing accuracy, playfulness and embodied messages. *International Journal of Human-Computer Studies*, 66(11), 1053-1067. <https://doi.org/10.1016/j.ijhcs.2008.06.004>
- We Are Social. (2025, Şubat). *Digital 2025: The essential guide to the global state of digital*. We Are Social. https://wearesocial.com/us/blog/2025/02/digital-2025-the-essential-guide-to-the-global-state-of-digital/?utm_sour
- Whiting, A., & Williams, D. (2013). Why people use social media: A uses and gratifications approach. *Qualitative Market Research: An International Journal*, 16(4), 362-369.
- Zhang, A., & Rau, P. L. P. (2021). A review and reappraisal of social media misuse: Measurements, consequences, and predictors. *International Journal of Human-Computer Interaction*, 37(12), 1-22. <https://doi.org/10.1080/10447318.2020.1807281>

EXTENDED ABSTRACT

Introduction: Social media is a powerful tool that transforms individuals' social interactions, cultural identities, and societal bonds. Today, it serves not only as a means of communication but also as an influential platform in marketing, political decision-making, and social organization. This influence has become particularly evident in traditional communities like the Yörük. The Yörük are a nomadic group striving to preserve their lifestyle and cultural values while resisting the influence of modernity. However, social media has provided them with opportunities to introduce their cultural identity to broader audiences, strengthen social ties, and express themselves. Despite these positive aspects, social media also brings challenges such as digital addiction, identity confusion, and psychological stress. In rural communities, social media can alleviate feelings of isolation and strengthen social bonds. However, digital inequalities and infrastructure deficiencies may limit access to these benefits. The Yörük's patterns of social media use offer significant insights into the effects of digital transformation on rural communities. This study explores the impacts of social media on the societal and cultural dynamics of the Yörük. **Methodology:** This study adopts a qualitative phenomenological approach to understand the social media usage habits of Yörük individuals and the impact of this usage on identity construction and cultural continuity. Using maximum variation sampling, semi-structured in-depth interviews were conducted with 11 participants of different ages, genders, and levels of social media use. The interviews, lasting 45–60 minutes each, were recorded using audio devices. The interviews were recorded, transcribed, and analyzed using the thematic analysis method. The analysis process includes familiarization with the data, coding, theme development, theme review, and reporting. To ensure validity and reliability, triangulation, member checking, and inter-coder reliability tests were applied. The findings indicate that Yörük individuals' social media use is shaped within the framework of digital adaptation, identity construction, and cultural continuity. **Findings:** This research aimed to understand the Yörük's habits of using social networks and the impact of social media on their lives. The findings, derived from participant interviews, were analyzed under themes and categories. **Purposes of Social Network Use:** Family and Social Ties: The Yörük frequently use social networks to strengthen family connections, communicate with relatives, and stay updated on daily life. Personal Sharing and Expression: They share posts to promote village life and culture, viewing social media as a tool for preserving and transmitting cultural values. Entertainment and Leisure Activities: Social media is also used for

entertainment, such as watching videos and passing time. *Time Spent on Social Networks*: Intensive Use: Those spending several hours daily on social media stated that these platforms have become an integral part of their lives. Limited Use: Particularly among older individuals and those with demanding workloads, social media use is more restricted. *Effects of Social Networks*: Positive Impacts: Social media offers benefits like strengthening emotional support and social bonds, and providing economic opportunities, particularly through sales and advertisements. Negative Impacts: Excessive use can lead to neglected responsibilities and wasted time, with participants highlighting negative effects of misuse. *Role of Social Networks in Personal and Social Life*: Part of Daily Life: Social media is integrated into daily life and often used alongside activities like farming. Heavy Use Among Younger Generations: Social media use is more prevalent among the younger generations, revealing generational differences in digital technology adoption. These findings illustrate that the Yörük use social networks not only for communication and entertainment but also for promoting cultural values, creating economic opportunities, and strengthening social bonds. They also highlight the importance of balanced usage and the varying effects of social media. **Discussion and Conclusion**: This study of the Yörük's social media use reveals both similarities and differences compared to broader societal trends. Social media, for the Yörük, serves as a tool to strengthen family and social ties. Practices such as sharing photos of grandchildren or showcasing village life digitally demonstrate the platform's role as a "family album." This aligns with Manago et al.'s (2012) findings on social media's role in enhancing family communication. The Yörük's use of social media to reflect individual identities and showcase cultural values supports Chen's (2018) research on identity expression through social media. Two primary user groups were identified: heavy users and limited users. This division corresponds to Rogers' (2003) Diffusion of Innovations theory, where the adoption of innovations varies in speed. Limited users, often influenced by traditional lifestyles and workloads, allocate less time to social media. Positive effects include enhanced social bonds and economic opportunities, paralleling Tufekci's (2010) work on social media's potential to increase social and economic capital. However, time management challenges resulting from excessive social media use validate Boyd's (2014) findings on its negative impacts. In the rural context, the Yörük's integration of digitalization into daily life supports Parker et al.'s (2016) findings on the transformative role of digital technologies in rural living. Additionally, the intense use of social media among younger generations reflects Prensky's (2001) concept of "digital natives" versus "digital immigrants," as generational differences in usage habits were observed. In conclusion, the Yörük's social media usage provides valuable insights into cultural and societal dynamics. While their usage patterns reflect broader trends, the Yörük's unique lifestyle and values set them apart. This study contributes to the literature on the role of social media in rural communities. *Recommendations*: The findings of this study provide significant insights into the social media usage of the Yörük community. To better understand the cultural and social impacts of social media usage, the following recommendations are presented: Digital Literacy Training: Digital literacy programs should be organized, particularly for elderly individuals, to ensure that the Yörük community can use social media consciously and securely. Support for Economic Opportunities: The use of social media for trade and income generation should be encouraged, and guidance programs should be developed for local entrepreneurs. Time Management Awareness: Training sessions and counseling services should be provided to help balance social media usage and prevent excessive engagement. Preservation of Cultural Identity: Cultural content should be promoted, and social media strategies should be developed to maintain and showcase Yörük culture in digital platforms. Long-Term Research: Comprehensive studies should be conducted to gain a deeper understanding of the societal impacts of social media usage among the Yörük community. These recommendations aim to help the Yörük manage their social media use more effectively, promoting balance, cultural preservation, and economic growth. They also offer guidance for understanding and addressing the impacts of technology on rural communities.